

Dosarul nr. 2r-412/23
2-17109656-01-2r-28092023

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud. V. Stihii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Sîrbu)

DECIZIE

06 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Diana Stănilă
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Epuraș împotriva Mariei Pleciu cu privire la revocarea donației pentru ingratitude și restituirea bunului donat,

împotriva încheierii din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit cererea de apel depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, pe motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La 05 iunie 2017, Lidia Epuraș a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Pleciu cu privire la revocarea donației pentru ingratitude și restituirea bunului donat.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Epuraș. S-a revocat pentru ingratitude contractul de donație nr. *****din *****și s-a restituit Lidiei Epuraș bunul donat – imobilul format din casa de locuit individuală litera A, suprafața de 96,6 m.p., nr. cadastral *****, cu construcții auxiliare: construcție accesorie, suprafața de 28,0 m.p. nr. cadastral *****, construcție accesorie, suprafața de 7,2 m.p., nr. cadastral *****, teren aferent construcțiilor, suprafața de 0,2027 ha, nr. cadastral *****, toate situate în satul *****, raionul *****.

La 06 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătoria Orhei, sediul Telenești, solicitând repunerea în termen a apelului declarat, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond sau emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit cererea de apel depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, pe motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 25 iulie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, a invocat că termenul de depunere a apelului a fost omis, deoarece nu a participat la examinarea cauzei și nici nu a cunoscut despre intentarea unei asemenea acțiuni în instanța de judecată de către mama sa, cu toate că țineau regulat legătura și erau în relații bune.

A menționat că, nu a avut posibilitate să prezinte copia pașaportului, deoarece a fost schimbat și respectiv nu conține datele pentru perioada la care se face trimitere, însă a prezentat informația de la Poliția de Frontieră.

Suplimentar, a indicat că, în anul 2016 a plecat în Federația Rusă, continuând să remită bani în adresa părinților săi pentru achitarea lucrărilor de reparație la bunul imobil. Recent, la 19 mai 2023, a revenit în țară, pe motiv că urma să participe la un eveniment de familie. Revenind la casa ei, care i-a fost donată de părinți, situată în satul Codrul Nou, raionul Telenești, a constatat că în casă locuiesc persoane străine.

A notat că, urmare a examinării cauzei în lipsa sa, a fost lipsită de dreptul de proprietate asupra bunului imobil în care a investit mulți bani din munca prestată peste hotare. Despre faptul că contractul ar fi fost revocat, nu i-a dat de bănuț, deoarece deținea actele de proprietate în original.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 04 iulie 2023 și a expediat participanților la proces copia încheierii, la 25 iulie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 86).

Astfel, recursul declarat de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, la 25 iulie 2023, este depus în termen.

La 28 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat, în adresa intimitei și avocatului acesteia, copia recursului declarat de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, pentru cunoștință.

Până la examinarea recursului, intimata nu și-a valorificat drepturile procedurale și nu a depus referință.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Epuraș împotriva Mariei Pleciu cu privire la revocarea donației pentru ingratitudine și restituirea bunului donat, a fost pronunțat la 30 noiembrie 2017 (f.d. 56).

Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, în aceeași zi, la data de 30 noiembrie 2017.

Cererea de apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, a fost depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, la data de 06 iunie 2023, cu depășirea termenului de 30 de zile, prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

În cererea de apel, apelanta/recurenta a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță sau emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, privind repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituită cererea de apel declarată de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, din motiv că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare a apelului.

La caz, apelul a fost declarat de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, în afara termenului stabilit de lege, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia

instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documente respective etc.).

Completul de judecată subliniază că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Completul de judecată precizează că, alegațiile aduse de către recurentă precum că nu a cunoscut despre examinarea cauzei și despre hotărârea emisă, deoarece nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova, revenind în țară la data de 19 mai 2023, nu justifică omiterea termenului de declarare a apelului, în situația în care apelantei/recurenteii i-au fost expediate citații și copia dispozitivului hotărârii, prin intermediul oficiului poștal, la adresa din raionul Telenești, satul Codrul Nou, unde recurenta are înregistrare la domiciliu (f.d. 66), aceeași adresă fiind indicată de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, în cererea de apel și în cererea de recurs (f.d. 58, 112).

Cu referire la mențiunea recurenteii că a prezentat informația de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Completul de judecată notează că acest înscris certifică data intrării recurenteii pe teritoriul țării, dar nu prezintă o informație amplă despre traversarea frontierei de către Maria Pleciu, care ar permite instanței să constate că în perioada de referință aceasta s-a aflat în afara țării și acest fapt a constituit un impediment de a contesta hotărârea instanței de fond în termen.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 04 iulie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Completul de judecată reiterează că, acțiunile recurenteii privind declararea apelului la 06 iunie 2023 nu constituie decât o ignorare de către aceasta a respectării drepturilor și obligațiilor procedurale, în condițiile în care art. 56 alin. (3), art. 61

alin. (1) din Codul de procedură civilă obligă părțile să se folosească cu bună credință de drepturile lor procedurale.

Recurenta/apelanta nu și-a realizat dreptul procedural privind exercitarea căii de atac - apelul în interiorul termenului legal, fapt reținut de instanța de apel.

Completul de judecată învederează că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, în condițiile când părțile au obligația de a-și exercita drepturile procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Referitor la solicitarea de repunere în termenul de apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, menționată în recursul declarat de către Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu, Completul de judecată notează că aceasta nu ține de competența instanței de recurs. Or, repunerea în termen de apel se soluționează de către instanța de apel, în conformitate cu art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În consecință, Completul de judecată apreciază că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele redate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu și de a menține încheierea din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Maria Pleciu, reprezentată de avocatul Diana Munteanu.

Se menține încheierea din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lidia Epuraș împotriva Mariei Pleciu cu privire la revocarea donației pentru ingratitude și restituirea bunului donat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Aliona Donos